

OBSAH

prolog

ČESKÉ ZEMĚ V PRAVĚKU	11
----------------------------	----

hlava první

POČÁTKY ČESKÉ STÁTNOSTI A KULTURY V RANÉM STŘEDOVÉKU (6.–10. STOLETÍ)

I. ZÁKLADY STŘEDOVĚKÉ EVROPY	19
II. VZNIK KMENŮ A KNÍŽECÍ MOCI	24
II/1 Příchod Slovanů	24
II/2 Sámova říše	24
II/3 Slovanské kmeny a počátky rodové knížecí moci	25
III. VELKÁ MORAVA A CYRILOMETODĚJSKÁ MISIE ..	27
III/1 Východofranská říše a křesťanské misie	27
III/2 Mojmír a Pribina	27
III/3 Vláda knížete Rostislava	28
III/4 Rozmach říše knížete Svatopluka	29
III/5 Mojmír II. a zánik Velké Moravy	31
III/6 Kultura Velké Moravy	32
IV. PŘEMYSLOVSKÉ A SLAVNÍKOVSKÉ ČECHY	
V 10. STOLETÍ	33
IV/1 Proměny střední Evropy	33
IV/2 Přemyslovské „pražské“ knížectví	34
IV/3 Souvislosti a důsledky vraždy knížete Václava	35
IV/4 Říše Boleslava I. a Boleslava II.	37
IV/5 Počátky křesťanské kultury v Čechách	39

hlava druhá

ČESKÉ KNÍŽECTVÍ V 11. A 12. STOLETÍ

I. ROMÁNSKÁ KULTURA A PŘECHOD K ROZVINUTĚJŠÍM ETAPÁM STŘEDOVĚKU	45
II. VÝVOJ ČESKÉHO STÁTU V OBDOBÍ SENIORÁTU DO ROKU 1125	47
II/1 Přemyslovský stát mezi císařstvím Jindřicha II. a říší Boleslava Chrabrého	47
II/2 Expanze knížete Břetislava I.	48
II/3 Státní organizace a seniorátní řád	48

II/4	<i>Politický vývoj v druhé polovině 11. století</i>	49
II/5	<i>„Cesty na strmý vrchol slávy“ v první čtvrtině 12. století</i> ...	52
II/6	<i>Duchovní struktury společnosti v 11. století</i>	53
III.	STÁTNÍ MOC A POČÁTKY ŠLECHTY	53
III/1	<i>Soběslav I. a symbolický význam bitvy u Chlumce</i>	53
III/2	<i>Doba knížete (krále) Vladislava II. (I.)</i>	55
III/3	<i>Rozbroje mezi Přemyslovci v poslední čtvrtině 12. století</i> ..	56
III/4	<i>Sídelní, hospodářská a právní „výstavba země“</i>	58
III/5	<i>Kultura 12. století</i>	62

hlava třetí

ČESKÉ KRÁLOVSTVÍ VE 13. STOLETÍ

I.	TŘINÁCTÉ STOLETÍ V EVROPĚ A V ČECHÁCH (VĚK ŘÁDU A SYNTÉZY, PROMĚN A KONTINUITY)	66
II.	KRÁLOVSTVÍ PŘEMYSLA I. OTAKARA A VÁCLAVA I.	68
II/1	<i>Politika krále Přemysla I. Otakara</i>	68
II/2	<i>Emancipace církve za biskupa Ondřeje</i>	69
II/3	<i>Král Václav I. (1230–1253)</i>	70
II/4	<i>Společnost, stát a šlechtické rody v první polovině 13. století</i>	71
II/5	<i>Kulturní vývoj; Anežka Česká</i>	73
III.	PANOVÁNÍ KRÁLE PŘEMYSLA II. OTAKARA	75
III/1	<i>Mladý Přemysl a česká hegemonie od Alp po Baltik</i>	75
III/2	<i>Vnitřní politika Přemysla II. Otakara</i>	77
III/3	<i>Boj o korutanské dědictví; odboj šlechty proti Přemyslovi a bitva na Moravském poli</i>	81
III/4	<i>Vrcholně středověká kolonizace a zakládání měst</i>	83
IV.	DOBA POSLEDNÍCH PŘEMYSLOVCŮ	87
IV/1	<i>Obnova království šlechtou v letech 1278–1290</i>	87
IV/2	<i>Nový vzestup Čech za krále Václava II. a Václava III.</i>	88
IV/3	<i>Společnost, hospodářství a kultura</i>	91

hlava čtvrtá

VRCHOL A KRIZE ČESKÉHO STŘEDOVĚKÉHO STÁTU

I. GOTIKA: SOUŘADNICE MYŠLENÍ VRCHOLNÉHO A POZDNÍHO STŘEDOVĚKU	98
II. POLITICKÉ DĚNÍ VE 14. STOLETÍ	101
II/1 <i>Proměny českého státu v době po vymření Přemyslovců a za krále Jana v letech 1306–1333 .....</i>	101
II/2 <i>Cesta Karla Lucemburského na římský a český trůn .....</i>	108
II/3 <i>Politický a státoprávní vývoj českého soustátí za vlády Karla IV. ....</i>	111
II/4 <i>Karlova říšská politika .....</i>	114
II/5 <i>Císařovo dědictví .....</i>	119
II/6 <i>Vnitřní a zahraniční politika Václava IV. ....</i>	120
III. HOSPODÁŘSKÝ A SOCIÁLNÍ VÝVOJ	127
III/1 <i>Příčiny hospodářské prosperity za vlády Karla IV. ....</i>	127
III/2 <i>Zahraniční a vnitřní obchod .....</i>	129
III/3 <i>Společenská krize na přelomu 14. a 15. století .....</i>	133
IV. PŘEDHUSITSKÁ KULTURA	137
IV/1 <i>Změna náboženského cítění .....</i>	137
IV/2 <i>Vzdělanost a školství .....</i>	141
IV/3 <i>Literatura a hudba .....</i>	144
IV/4 <i>Výtvarné umění .....</i>	148
IV/5 <i>Rozdíly v kulturním stylu společenských vrstev .....</i>	150

hlava pátá

HUSITSTVÍ

I. KOŘENY, PŘÍČINY A CÍLE HUSITSKÉHO ZÁPASU	153
II. PROMĚNY POLITICKÉHO DĚNÍ	158
II/1 <i>V předvečer revoluce (1401–1419) .....</i>	158
II/2 <i>Hlavní husitské směry a jejich charakteristika .....</i>	163
II/3 <i>Husitská revoluce (1419–1436); její průběh a důsledky ...</i>	166
II/4 <i>Zápas o český trůn (1436–1458) .....</i>	178
II/5 <i>Vláda Jiřího z Poděbrad (1458–1471) .....</i>	181
II/6 <i>Počátky jagellonské vlády a potvrzení výsledků husitských zápasů (1471–1485) .....</i>	184

III.	HOSPODÁŘSKÉ A SOCIÁLNÍ POMĚRY	187
III/1	<i>Ekonomická situace v letech 1401–1485 .....</i>	187
III/2	<i>Válečnictví husitské doby a jeho společenský dosah .....</i>	190
IV.	KULTURA DOBY HUSITSKÉ	192
IV/1	<i>Náboženské poměry .....</i>	192
IV/2	<i>Vzdělanost a školství .....</i>	193
IV/3	<i>Literatura a hudba .....</i>	195
IV/4	<i>Výtvarné umění .....</i>	198

hlava šestá

ČESKÝ STAVOVSKÝ STÁT (1485–1620)

I.	POJMOLOVÍ EPOCHY: HUMANISMUS – RENESANCE – REFORMACE – PROTI- REFORMACE – STAVOVSTVÍ – CENTRALISMUS – MANÝRISMUS	203
II.	ZFORMOVÁNÍ A VÝVOJ STAVOVSKÉHO STÁTU	209
II/1	<i>Zápas měst se šlechtou .....</i>	209
II/2	<i>Systém stavovského státu .....</i>	212
II/3	<i>Mocenský nástup Habsburků .....</i>	215
II/4	<i>První pokusy o vytvoření centralizované monarchie (1527–1547) .....</i>	217
II/5	<i>Od nezdařeného stavovského odboje k České konfesi (1547–1575) .....</i>	220
II/6	<i>Od České konfese v předvečer stavovského povstání (1576–1617) .....</i>	224
II/7	<i>Stavovské povstání a bitva na Bílé hoře (1618–1620) .....</i>	230
III.	HOSPODÁŘSTVÍ A SPOLEČNOST V PŘEDBĚLOHORSKÉM STÁTĚ	235
III/1	<i>Překonání hospodářského rozvratu .....</i>	235
III/2	<i>Šlechtické podnikání a postavení poddaných .....</i>	236
III/3	<i>Města a obchod .....</i>	239
IV.	KULTURA ČESKÉHO STAVOVSKÉHO STÁTU	240
IV/1	<i>Náboženské poměry v mezinárodních souvislostech .....</i>	240
IV/2	<i>Vzdělanost a školství na prahu novověku .....</i>	243
IV/3	<i>Literatura a hudba pod vlivem humanismu, renesance a reformace .....</i>	247
IV/4	<i>Renesance a manýrismus ve výtvarném umění .....</i>	252

hlava sedmá

ČESKÉ ZEMĚ PO BÍLÉ HOŘE

I.	BAROKO A ABSOLUTISMUS	255
II.	VNITŘNÍ A ZAHRANIČNÍ POLITIKA HABSBURSKÝCH PANOVNÍKŮ	258
	PRŮBĚH TŘICETILETÉ VÁLKY	258
II/1	<i>Válka česko-falcká (1618–1623)</i>	258
II/2	<i>Válka dánská (1625–1630)</i>	260
II/3	<i>Válka švédská (1630–1635)</i>	262
II/4	<i>Válka švédsko-francouzská (1635–1648)</i>	263
II/5	<i>Politické a správní důsledky stavovského povstání a třicetileté války pro české země</i>	268
II/6	<i>Vláda Leopolda I. (1657–1705); turecké nebezpečí</i>	269
II/7	<i>Války o dědictví španělské; vláda Josefa I. (1705–1711)</i>	271
II/8	<i>Doba Karla VI. – úsilí o prosazení pragmatické sankce</i>	272
II/9	<i>Hlavní směry politického vývoje</i>	274
III.	EKONOMICKÝ VÝVOJ ČESKÝCH ZEMÍ (1620–1740)	275
III/1	<i>Hospodářské důsledky třicetileté války</i>	275
III/2	<i>Poválečná obnova; ekonomické teorie merkantilismu</i>	277
III/3	<i>Šlechtický velkostatek a postavení poddaných</i>	277
III/4	<i>Povstání poddaných</i>	279
III/5	<i>Města a řemesla</i>	281
III/6	<i>Obchod, počátky průmyslu, vznik manufaktur</i>	282
III/7	<i>Rysy ekonomického vývoje</i>	284
IV.	DUCHOVNÍ A KULTURNÍ VÝVOJ	285
IV/1	<i>Rekatolizace</i>	285
IV/2	<i>Změna náboženského smýšlení</i>	286
IV/3	<i>Úloha církve ve společnosti</i>	288
IV/4	<i>Školství a vzdělanost</i>	292
IV/5	<i>Proměny v pobělohorském kulturním životě; emigrace</i>	293
IV/6	<i>Katolická literatura v českých zemích</i>	295
IV/7	<i>Výtvarné umění a hudba</i>	297
IV/8	<i>Kultura elit a kultura „masová“</i>	300
IV/9	<i>Shrnutí duchovního a kulturního vývoje</i>	303